Historia Dzierżoniowa

Pierwsze pisane ślady o

Dzierżoniowie pochodzą z lat 50. XIII w. Na początku swych dziejów Dzierżoniów podporządkowany był książętom wrocławskim, by wreszcie stać się jednym z czołowych ośrodków Księstwa Świdnicko-Jaworskiego. Stworzony w tym okresie układ urbanistyczny, z obszernym rynkiem, ratuszem oraz drogami wychodzącymi ze środków każdej pierzei widoczny jest do dziś.

Wiek XIV to stopniowe uzależnianie się Śląska od Korony Czeskiej. Przejście Księstwa Świdnicko-Jaworskiego pod rządy Pragi następuje w 1392 roku. Kolejne stulecie mija pod znakiem husyckiej rewolty, w wyniku której miasto, podobnie jak i cały region, pustoszone jest przez przemarsze zbrojnych band oraz epidemie.

W 1526 roku Królestwo Czeskie, z nim Dzierżoniów, przechodzi pod panowanie Habsburgów. W wieku XVI następuje rozwój handlu i rzemiosła oraz produkcja płótna i innych tkanin. Druga połowa tegoż stulecia oraz początek wieku XVII nazywane są nawet niekiedy „złotym wiekiem” miasta. Pomyślny okres kończy się w 1618 roku wraz z początkiem wyniszczającej Wojny Trzydziestoletniej. Kolejne 100 lat to czas względnego spokoju, przerwany wybuchem Wojen Śląskich (1740-1763). W ich wyniku Dzierżoniów, jak i większość Śląska, włączony zostaje do

Prus. W latach 1816-1820 miasto staje się stolicą jednej z czterech rejencji prowincji śląskiej. W czasie panowania pruskiego Dzierżoniów zapisuje się na kartach europejskiej historii. W 1790 roku w Dzierżoniowie goszczą dyplomaci Prus, Austrii, Holandii, Anglii i Rzeczpospolitej. W trakcie drugiego spotkania w 1813 roku pojawiają się na ziemi dzierżoniowskiej koronowane głowy: król pruski Fryderyk Wilhelm III oraz car Aleksander I. W 1800 roku Dzierżoniów odwiedza też John Quincy Adams – poseł Stanów Zjednoczonych, późniejszy szósty prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Wiek XIX – miasto wraz z regionem staje się centrum śląskiej produkcji włókienniczej

W połowie wieku w wyniku kryzysu w tej branży u wrót miasta dochodzi do ostrych wystąpień robotników, które zapisano w historii jako Bunt Tkaczy Śląskich. Czerwcowe wydarzenia 1844 roku uwiecznione zostają później w dramacie noblisty Gerharda Hauptmanna.

W XIX stuleciu miasto dokonuje szeregu inwestycji komunalnych, powstaje wiele obiektów użyteczności publicznej i budynków prywatnych. W 1855 roku dociera tu linia kolejowa ze Świdnicy, a na przełomie XIX i XX wieku powstaje lokalna kolej sowiogórska łącząca Dzierżoniów z pobliskimi miastami. Na początku XX wieku Dzierżoniów jest szóstym co do wielkości miastem na Śląsku, dzięki włączeniu w jego granice miejscowości o nazwie Ernsdorf (obecnie Dzierżoniów Dolny).

Wiek XX – Dzierżoniów liderem radiofonii w Polsce

Wiek ten to także dwie wojny światowe. W 1945 roku Dzierżoniów znajduje się na tzw. ziemiach odzyskanych włączonych do państwa polskiego. Rozwija się przemysł włókienniczy i elektromechaniczny, a Zakłady Radiowe „Diora” słyną ze swoich wyrobów, zarówno w kraju jak i za granicą. W wyniku zmian administracyjnych w 1975 roku Dzierżoniów wchodzi w skład województwa wałbrzyskiego.

Historia najnowsza

W 1989 roku zmiany ustrojowe prowadzą do powołania samorządu gminnego dysponującego samodzielnością prawną. Przemiany gospodarcze lat 90. powodują upadek dużych przedsiębiorstw. Obecnie w strukturze przemysłowej miasta dominują przedsiębiorstwa małe i średnie. Za Program Kompleksowej Rewitalizacji Starego Miasta Dzierżoniów otrzymał tytuł „Miasto 2000”. W 1999 roku Dzierżoniów znalazł się na trzeciej pozycji wśród najlepiej oświetlonych gmin w Polsce. W dziedzinie oświaty urząd realizuje program Samorządowej Szkoły

Środowiskowej obejmujący m.in. dofinansowanie zajęć pozalekcyjnych, nagrody i stypendia dla najlepszych uczniów.

Patroni Dzierżoniowa

Św. Jerzy żył na przełomie III – IV w. Służył w wojsku cesarza rzymskiego Dioklecjona. Gdy cesarz rozpoczął okrutne prześladowania, chrześcijan wystąpił przeciwko niemu wyznając wiarę w Chrystusa. Cesarz skazał go za to na straszne męczarnie, w wyniku których zmarł 24 kwietnia 303 r. W tradycji kościelnej św. Jerzy przedstawiany jest jako rycerz na koniu, walczący zwycięsko ze smokiem, stąd też uważany jest za patrona żołnierzy.

Jan Dzierżon (1811–1906) – odkrywca teorii dzieworództwa pszczół, wybitny pszczelarz i uczony, organizator kółek pszczelarskich na Śląsku, połączonych później w Towarzystwo Pszczelarskie. Kolejnym po partenogenezie fundamentalnych osiągnięciem jest odkrycie zasad konstrukcji ula z ruchomą zabudową. Jan Dzierżon zrewolucjonizował pszczelarstwo, znacznie zwiększając produkcję miodu zyskał światową sławę.

Więc

-

-
Total
-
Hirsch-Apotheke
Drogen
Krankenpflege
Verbandstoffe
Bodensalze

-
-
Lacke Pinsel
Farben
Fritz Schmidt

-
Schuhwaren-Haus
-
ODZIEŻOWY
spożywcze

-
-
Schuhwaren-Haus

-
DOM ODZIEŻOWY
-

-
-

-
-

-
-

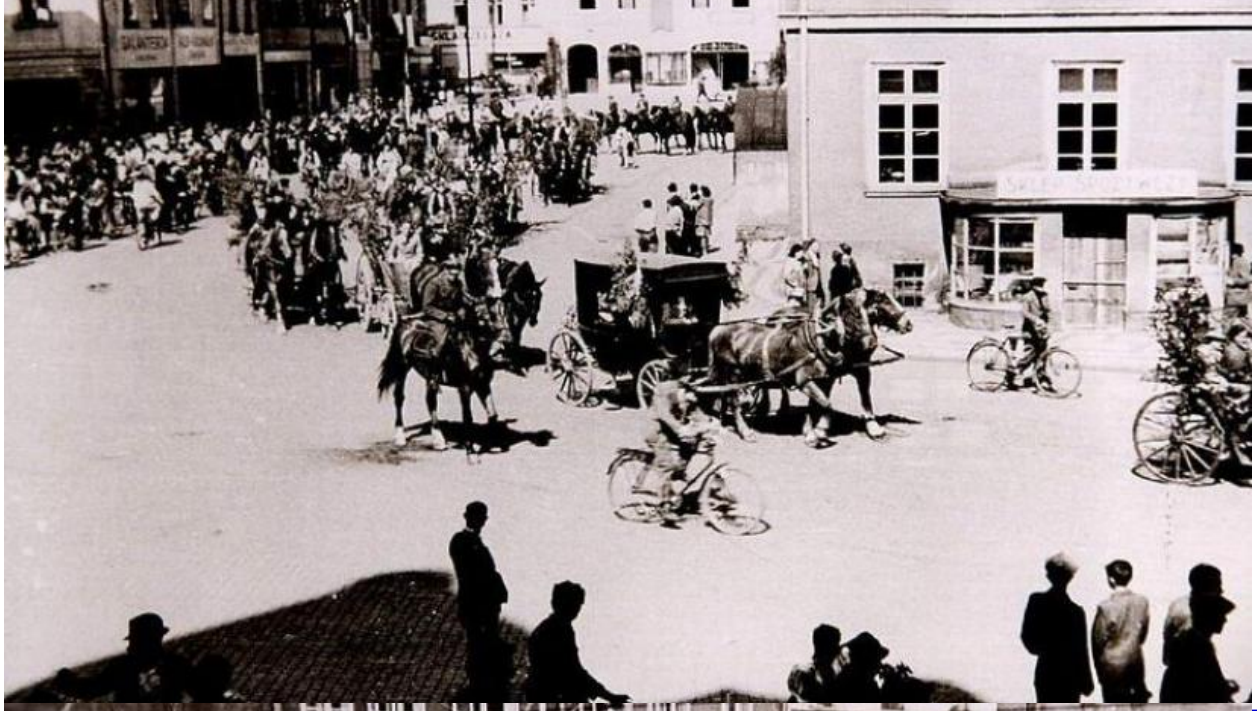
-
DOM ODZIEŻOWY
BARWA
-
253
70 NYSA
20 ZĄBKOWICE ŚL.
WAŁBRZYCH
ŚWIDNICA
PIESZYCE

-
-

-
-

-
-

-
-
OBUWIE
CT 12203

-
-
ERIA „RYSZARD"
CUKIERNIA I SKLEP SPOŻYWCZY
SKLEP SPOŻYWCZY
RZEŹNICTWO

-
-

-
Ring
-

-
-
TELEWIZYJNY TURNIEJ MIAST
Dzierżoniów - Chojnice
1986 - 10 - 19
restauracja

-
Ring
-

-
Paul Brandt
Kurzwaren- u. Kinderwagen-Geschäft
-

-
-

-
Zahn
Atelier
Kurz-Weiss-Woll-Waren
-
HOTEL GOLDENE KRONE
Hand-Arbeiten
HOTEL GOLDENE KRONE
R. Hensel
Dimter
Silber

-
Mode-Bazar
Ludwig Danziger
-

-
-
Kaase

-
-

-
Ring
-
Reichenbach i. Schl., Ring

-
700 LAT DZIERŻONIOWA
POLSKIEGO
BYLISMY
BĘDZIEMY
-
Reichenbach i. Schl.
Hauptbahnhof

-
-